

Trafiklysmetoden

Center for Misbrug og Socialpsykiatri, Region Syddanmark

Redskab og formål

Center for Misbrug og Socialpsykiatri bruger trafiklysmetoden til risikovurdering af borgerne. Alle centrets otte tilbud bruger redskabet.

Formålet er at forebygge vold og konflikter i hverdagen ved at skabe fælles sprog om konfliktskabende adfærd samt at udvikle et redskab til samarbejde mellem personale og borgere.

De fysiske ramme zone-opdeles også i grøn, gul og rød.

Indhold

Redskabet består af:

Et 'faneblad' med beskrivelse af borgerens problemadfærd på forsiden i Bosted (socialfagligt IT-system til dokumentation mv.). I systemet ligger også borgerens handleplaner mv.

Trafiklys - et skema med beskrivelse af borgerens tilstand og adfærd i hhv. grøn, gul og rød.

Adfærdsbeskrivelsen omfatter både introvert og ekstrovert problemskabende adfærd: vold, selvmordstrusler, stofmisbrug, beboerens 'offerrolle' mv.

Et skema til daglig scoring af grøn/gul/rød.

Overordnet defineres grøn, gul, rød således:

Grøn: Beskriver borgerens habituelle tilstand, når han eller hun handler som aftalt i forhold til krav og aftaler.

Intervenering: Samarbejdet fungerer efter hensigten, og der er ikke behov for, at personalet intervernerer.

Gul: Borgerens stemningsleje er ustabil, men kan korrigeres. Beskrivelsen skal tydeliggøre, om der er: trusler, selvmordstrussel, selvfornægtelse, trusler om 'at gå hjemmefra', om borgeren har selvskadende adfærd, er påvirket af stoffer og lider af selvmedlidenhed.

Intervenering: Sker efter en individuel aftalt plan, gerne ud fra de aftaler, der er med borgeren.

Rød: Borgerens stemningsleje er ustabil, ikke korrigerbart. Der er tale om: vold, selvmordstrussel, selvfornægtelse, trusler om 'at gå hjemmefra', selvskadende adfærd, borgeren er stærkt påvirket af stoffer og lider stærkt af selvmedlidenhed.

Intervenering: Brug af eventuelle alarmkald eller anden form for akut foranstaltning, jf. kendte interventioner, som tidligere erfaringer siger virker.

De fysiske rammer - borgernes lejligheder og fællesarealerne - er opdelt efter samme skaleringsmetode, i grøn, gul og rød zone.

Sådan bruges redskabet

Målgruppe

Problemadfærdsbeskrivelsen laves for alle borgere. Trafiklysskemaer udfyldes for de borgere, hvor personalet vurderer, det er nødvendigt.

Hvem foretager vurderingen

Adfærdsbeskrivelsen og trafiklyset udfyldes i samarbejde mellem en medarbejder og en borger fra samme team.

Skemaet med oversigten over borgerens fordeling på grøn, gul og rød udfyldes to gange i døgnet. Kl. 15, når dagvagten er slut, og igen kl. 23, når aftenvagten slutter.

Skemaet hænger på væggen og ved siden af hænger de udfyldte skemaer, hvor personalet kan se, hvilke handlemuligheder de har, hvis borgeren er gul eller rød. Hvis der sker en ændring i løbet af dagen, fx i forbindelse med at beboeren får medicin, markeres det.

Ved den første kontakt om morgenen spørger personalet ind til, hvordan borgeren har det, planer for dagen osv. Ud fra det vurderes, om borgeren er i grøn, gul eller rød. Og herudfra planlægges, om der skal være en eller to medarbejdere ved kontakt med borgerne.

Forholdsregler – fysiske rammer

De fysiske rammer er zoneopdelt i grøn, gule og rød zone. Borgernes lejligheder og fællesarealerne er vurderet i forhold til flugtmuligheder. Lejlighederne er møbleret, så der er størst mulig flugtmulighed. Er der ingen mulighed for flugt (fx i soveværelset eller i badeværelset), går en medarbejder ikke alene ind til borgeren. Nogle gange beder personalet borgeren gå ind på fællesarealet og vente der, mens de fx lægger rent sengetøj på. Også selv om borgeren 'er grøn'.

Personalet har en tegning over husets zoner, så man kan se, hvor der er flugtmuligheder og ikke. Alle døråbninger er fx røde zoner.

Dokumentation

Beskrivelsen af problemadfærd dokumenteres elektronisk i Bosted.

Borgernes trafiklys opbevares i en mappe på kontoret.

Trafiklysskemaerne gennemgås jævnligt på teammøder, og i øvrigt når der sker forandringer i forhold til en beboer. Nogle borgere har trafiklyset med ved samtaler med psykiateren.

Erfaringer

Erfaringerne med redskabet er, at det er godt og brugbart. Dagsskemaet giver et godt og hurtigt overblik over 'grøn, gul, rød' i forhold til den daglige planlægning. Og nye medarbejdere kan hurtigt introduceres til arbejdet med risikovurdering.

FAKTA

Center for Misbrug og Socialpsykiatri, Region Syddanmark

Center for Misbrug og Socialpsykiatri tilbyder bolig og beskæftigelse, udredning og behandling til mennesker med svære psykiske lidelser og misbrug. Centret har også tilbud om forsorg, bostøtte og konsulentytelser til VISO. Centrets ydelser omfatter Servicelovens §§ 85, 104, 107, 108 og 110. Centret har 8 afdelinger, botilbud samt aktivitets- og samværstilbud, med i alt 110 pladser. Der er ca. 200 ansatte.

www.centermisbrugogsocialpsykiatri.regionsyddanmark.dk

Trafiklys for borger – Center for Misbrug og Socialpsykiatri

GRØN

X har socialt acceptabel adfærd

- Overholder aftaler, samarbejder og reagerer tilregneligt på krav og afslag på ønsker.

Interventionsformer

- Rose og anerkende den socialt acceptable adfærd og derved styrke X's lyst til positiv adfærd.
- Lave aftale evt. om morgenen med X om samtaler i løbet af dagen. Gerne 2 til 3 samtaler, men vurder det ud fra, hvordan X har det, samt hvilke behov X har. Hvis man ikke er dagens kontaktperson, er det vigtigt at vurdere, hvilke samtaler man tager med X og henvise til dagens kontaktperson eller de faste kontaktpersoner.

GUL

X har normbrydende adfærd

- Bryder aftaler, er provokerende og overskrider fx intimsfære eller er seksuelt krænkende.
- Er parlementerende og bruger kraftudtryk/ukvemsord.
- Kan korrigeres.

Udløsende årsager

- Asymmetrisk kommunikation.
- En lidt for frivol eller letfærdig omgangsform.
- Stress pga. medbeboeres støjende adfærd.
- Personalet bryder aftaler.
- Forestående konsultation hos speciallæge, møder med kommunale sagsbehandlere, Krim m.m.

Interventionsformer

- Afledning i forbindelse med bl.a. seksuelt krænkende adfærd er virksomt. Afledning i form af tilbud om miljøskifte som fx gåtur eller træning. Ellers virker det at være grænsesættende, men på en ikke krænkende måde.
- Henvise X til egen lejlighed for afklarende samtale eller til undervisningslokalet, hvor flugtmulighederne er mere optimale.
- Tilbyde konfliktråd. Se beskrivelse af konfliktråd i konfliktrådsmappen.
- Arbejde forebyggende ved at observere afdelingen og identificere mulige udløsende årsager.
- Efter en afvisning følger en anvisning. Fx siger personalet: "Hvis du går ned i din lejlighed, så kommer jeg om ca. 10 minutter og taler med dig."
- Tilbyde PN-medicin samt NADA.

RØD

X har truende adfærd

- Opleves utilregnelig og intimiderende.
- Truer med at gøre personalet eller medbeboer fysisk fortræd.
- Kan ikke korrigeres.

Udløsende årsager

- Asymmetrisk kommunikation. Herunder pres og krav, som overskrider X's frustrationstærskel.
- X føler sig krænkede eller uretfærdigt behandlet.
- Stress pga. medbeboers repeterende støjende adfærd.
- Misbrug forstærker X's negative adfærd og øger risiko for voldsom adfærd.

Interventionsformer

- Afsøge mulighed for at få X ned i egen lejlighed, alternativt ud i det fri.
- Forstyrre X på en måde, så han flytter fokus.
- Virker ovenstående interventionsformer ikke, og situationen er akut, ringer man 112 og melder 'mand amok'. Alternativt kontaktes Kriminalforsorgen og informeres om vores observationer, og hvad der er gået forud. De vurderer i hvert tilfælde, om der er grundlag for at aktivere behandlingsdommen i samråd med Retspsykiatrisk Middelfart. I weekenden og om aftenen er det bagvagten på Vejle Psyk., som vurderer, om grundlaget er til stede for en indlæggelse.

Trafiklysmetoden

Bo- og aktivitetstilbud Skrænten – for borgere med udviklingshæmning og psykiatriske problemstillinger

Redskab

Skrænten er en afdeling af botilbuddet Sødisebakke. Afdelingen arbejder med risikovurdering ud fra en pædagogfaglig vinkel. Personalet bruger den samme terminologi og de samme overskrifter i risikovurderingen, som når de laver handleplaner, mål og delmål for beboerne.

Risikovurderingen sker efter trafiklysmetoden med beskrivelser af beboerens adfærd i henholdsvis grøn, gul og rød zone.

Indhold

Skrænten bruger tre skemaer – et for grøn (komfortzone), et for gul (problemadfærd) og et for rød (konfliktzone). I hvert skema beskrives beboerens adfærd med hensyn til:

- fysiske/motoriske tegn
- psykiske tegn/humør/sindsstemning
- kommunikation/verbalt
- sociale relationer (til andre beboere og personale)
- ydre påvirkninger (fysiske rammer, lyde, lyd mv.)
- aktiviteter/situationer
- andet

For hvert punkt noteres også pædagogiske tiltag i forhold til beboerens adfærd. Her noteres også, hvad personalet, og især nye og vikarer, *ikke* skal gøre.

Sådan bruges skemaet

Skemaerne bruges i forhold til enkelte beboere, hvis personalet vurderer, det er nødvendigt. Beboerens kontaktpersoner kommer med forslag til tekst, som efterfølgende drøftes på personalemøde.

Der sker ikke daglige 'scoringer' af beboeren. Skemaerne fungerer som et 'opslagsværk', der giver korte og klare beskrivelser og forslag til pædagogiske tiltag.

Skemaerne dokumenteres i Bosted (socialfagligt IT-system til dokumentation mv.).

Erfaringer

Skemaet har indtil nu været brugt i forhold til en enkelt beboer. Særligt vikarer og nye medarbejdere på afdelingen finder, at det er et brugbart værktøj.

Flere af de andre afdelinger på Sødisebakke har vist interesse for at bruge skemaet fremover.

FAKTA

Bo- og aktivitetstilbuddet Skrænten, Sødisebakke, Region Nord

Sødisebakke tilbyder en meget bred vifte af tilbud om samvær, aktiviteter og beskæftigelse tilpasset en enkeltes brugers behov, resurser og ønsker. Ydelserne omfatter Servicelovens §§ 83, 85, 102 samt 141. Beboerne på Skrænten har betydelig og varigt nedsat fysisk og psykisk funktionsevne og samtidig psykiatriske problemstillinger eller en psykiatrisk diagnose. Der er 12 beboere og 25 ansatte.

www.sodisbakke.rn.dk

Risikovurdering – Skrænten

Risikovurdering vedr.: M

Dato:

Initialer:

GRØN – Komfortzone	TEGN	PÆDAGOGISKE TILTAG
Fysisk/motorisk	M's bevægelser er rolige. M klarer daglige færdigheder med lidt guidning. M er hele tiden i fysisk aktivitet/er i gang med noget.	M guides i forbindelse med daglige færdigheder.
Psykisk/humør/sindsstemning	M er positivt nysgerrig, motiveret for aktiviteter. M er glad.	M kan motiveres til aktiviteter ved at gøre hende nysgerrig vha. lyde bevægelser, redskaber eller andet, som hun genkender.
Kommunikation/verbalt	M sludrer og snakker meget, gerne om is, pølser, tøj, indkøbstur o.a. M siger mange ord og små sætninger for at få respons. M kan acceptere afslag/udsættelse af behov.	M har behov for at blive snakket med. Det er vigtigt at give hende respons, når hun snakker.
Sociale relationer (andre beboere, personale)	M vil gerne være sammen med personalet og sludre med dem. M opsøger også andre beboere, som hun kan lide, for at give et kram. M kan koncentrere sig om aktiviteter, selv om andre er aktive omkring hende.	M kommes i møde, og hun støttes i at kommunikere og fortælle.
Ydre påvirkninger (fysiske rammer, lyde, lys mv.)	M har det bedst i rolige og kendte omgivelser og sammen med mennesker, hun kender.	Det er vigtigt at skabe rolige rammer omkring M og evt. skærme hende fra andres uro. M vil gerne have besøg i sin lejlighed, og det kan være nemmest at finde ro der.
Aktiviteter/situationer	M spiller spil og tegner. M kan lide at synge, danse og se tv. M er meget glad for at hjælpe til med huslige aktiviteter, borddækning, madlavning o.a.	M kan inddrages i forskellige aktiviteter i køkkenet og i hendes lejlighed. Fx oprydning og borddækning.
Andet	M's udviklingsalder er 2-3 år.	Det er vigtigt at tilpasse forventninger og krav til M efter hendes udviklingsalder.

Risikovurdering – Skrænten

Risikovurdering vedr.: M

Dato:

Initialer:

GUL – Problemadfærd	TEGN	PÆDAGOGISKE TILTAG
Fysisk/motorisk	M laver rokkebevægelser, kaster med hovedet, bider sig i hånden, spytter på gulvet. M kopierer urolige beboere fx ved at slå og banke på møbler og vægge.	M kan falde til ro ved fysisk berøring, fx et kram fra personer, hun er tryk ved, eller ved at sidde sammen i sofaen. M er glad for at bade, og guidning i badet er en god måde at berolige M på.
Psykisk/humør/sindsstemning	M bliver ked af det eller utryg.	M har brug for megen tryghed omkring sig.
Kommunikation/verbalt	M laver pive-lyde og hyl. M insisterer på tur, pølser, is mv. og er ikke indstillet på at få et afslag.	Rolig stemmeføring. Tale med M om tur, pølser mv. Bekræfte at det er gode ting, M taler om, og at det kan lade sig gøre "en anden dag" eller "i morgen", som for M betyder i fremtiden.
Sociale relationer (andre beboere, personale)	M er følsom for lyde og bevægelser fra urolige beboere og M kopierer udadreagerende adfærd. M har svært ved at holde ud, at personalet taler med hinanden eller med andre beboere.	Tale med M og lad hende deltage i aktiviteter, så godt det kan lade sig gøre.
Ydre påvirkninger (fysiske rammer, lyde, lys mv.)	M er meget følsom for høje lyde og andre sanseindtryk. M lader sig let distrahere.	Skærme M fra uro. Det kan være bedst at give M 1-1-kontakt i lejligheden, hvor hun kan lide at se film, lege med lego eller andet. M kan også lide at tage et brusebad og nyder at få hjælp til det.
Aktiviteter/situationer	M har svært ved at koncentrere sig om aktiviteter, når hun er utryg.	M vil gerne deltage i huslige aktiviteter. Vil gerne røre i gryde, koge æg, og dække bord. M kan ofte afledes ved, at man starter på en aktivitet, hun kan lide at deltage i.
Andet		

Risikovurdering – Skrænten

Risikovurdering vedr.: M

Dato:

Initialer:

RØD –Konfliktzone	TEGN	PÆDAGOGISKE TILTAG
Fysisk/motorisk	M spytter, kradser og bider. M kaster med ting og vælter møbler. Hvis M's uro skyldes et anfald af migræne, tager hun sig vedvarende til hovedet og græder. M kan blive slap i kroppen og kan falde, men hun mister ikke bevidstheden.	M har PN medicin i tilfælde af anfald. Se medicin-skema.
Psykisk/humør/sindsstemning	M bliver meget utryg og ked af det.	M tryghed kan genskabes ved at inddrage hende i aktiviteter, hun kan lide, fx koge æg, skære frugt ud, dække bord. 1-1-aktiviteter i M's lejlighed kan være den bedste mulighed.
Kommunikation/verbalt	M piver højt og skriger.	Tal roligt med almindelig stemmeføring. M forstår ikke verbale beskeder, når hun er meget urolig, men opfatter stemningen. Syng evt. en sang, M kan lide.
Sociale relationer (andre beboere, personale)	Især nye medarbejdere, som M ikke er tryk, ved kan blive udsat for bid og kradser.	M har brug for ro omkring sig, hvilket nemmest kan praktiseres i hendes lejlighed. M vil gerne have personalet med til at se film, lege med lego eller spil. Nogle gange vil M gerne have et bad. M vil gerne have et kram og græde lidt, hvis hun er tryk ved personalet. Nye personale skal ikke kramme M, når hun er urolig.
Ydre påvirkninger (fysiske rammer, lyde, lys mv.)	Når andre beboere er urolige og voldsomme, kan M kopiere deres adfærd.	M skærmes fra urolige beboere evt. i hendes lejlighed, hvor hun kan lide at slappe af.
Aktiviteter/situationer	Ved ture ud af huset i ukendte omgivelser, fx ved tandlægebesøg, kan M blive meget utryk og udadreagerende.	Når M skal ud af huset, ledsages hun af 2 personer, som hun er tryk ved.
Andet		

Trafiklysmetoden

Handicapcenter Sydøstfyn – for borgere med udviklingshæmning

Redskab og formål

Handicapcenter Sydøstfyn dækker fire botilbud og to dagtilbud. Handicapcentret bruger trafiklysmetoden (her kaldet rød/gul/grøn) som en systematisk metode til hurtigt at identificere og vurdere risici og personalets handlemuligheder i forbindelse med udfordrende adfærd hos borgere.

Indhold

Rød/gul/grøn-redskabet består af:

- En risikoprofil – et skema med beskrivelse af borgerens adfærd i hhv. rød, gul og grøn zone samt en beskrivelse af personalets indsats i de tre zoner.
- Et skema til daglige registreringer af, om borgeren er i grøn, gul eller rød zone.

Personalet tager udgangspunkt i to simple kriterier, når de udarbejder en risikoprofil:

1. Hvilke konsekvenser har en given risiko for din sikkerhed i opgaveløsningen?
2. Hvad er sandsynligheden for, at den indtræffer?

I 'grøn zone' er borgeren i mest mulig ro med sig selv og sine omgivelser, han eller hun kan samarbejde og håndtere krav og aftaler bedst muligt. Der kan dog godt være særlige krav til personalets tilgang til borgeren, disse beskrives i så fald.

I 'gul zone' er borgeren tiltagende aggressiv, truende, forvirret, impulsiv eller andet, som betyder, at der er risiko for egentlig konflikt.

I 'rød zone' er borgeren verbalt og/eller fysisk truende eller udadreagerende (eller selvskadende). Han eller hun kan ikke længere samarbejde eller håndtere sin egen adfærd.

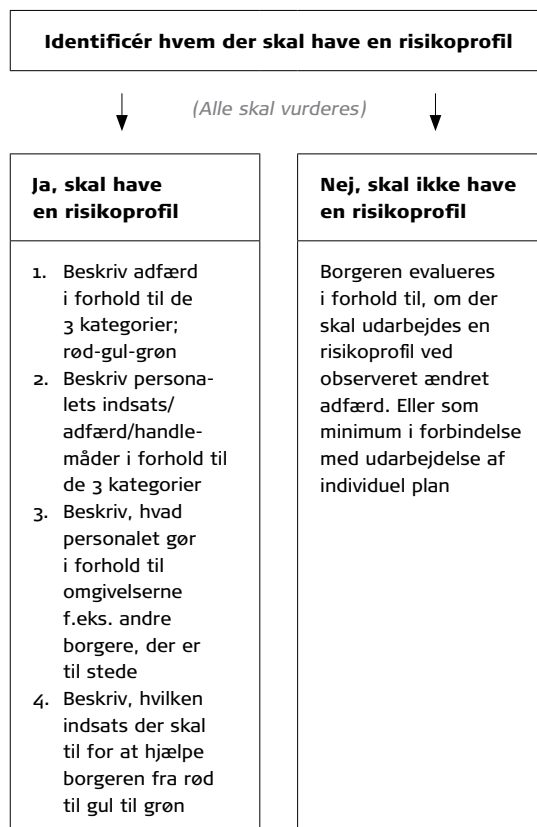
Se eksempel på udfyldt risikoprofil side 42.

Redskabet er en integreret del af borgerens individuelle plan. Mål, delmål, pædagogiske aktiviteter (spisning, badning, gåture, spil, sociale aktiviteter osv.) beskrives med henvisning til rød/gul/grøn-metoden. Teamet omkring borgeren har ansvar for at sikre denne sammenhæng.

Sådan bruges redskabet

Målgruppe

Hvis personalet vurderer, at en borger kan have udadreagerende adfærd eller selvskadende adfærd – enten over for personalet eller over for andre borgere – skal der laves en risikoprofil. Personalet laver risikovurderinger på ca. en tredjedel af borgerne.

Hvem foretager vurderingen

Det er altid teamet omkring borgeren, som i samarbejde med afdelingsleder og arbejdsmiljørepræsentanten vurderer, om der skal laves en risikovurdering. Vurderingen bygger på forhåndskendskab til borgeren og/eller eventuelle indberetninger.

Hypighed

Risikoprofilen udfyldes så vidt muligt, når borgeren flytter ind på et botilbud eller begynder i et dagtilbud.

Skemaet til daglige registreringer udfyldes, når en borger 'går' fra bo- til dagtilbud og ved personaleoverlap tre gange i døgnet.

Hvis en borger ændrer adfærd i løbet af dagen, noteres det med kommentarer om borgerens adfærd og personalets indsats i de respektive kommentarfelter.

Forholdsregler

I risikoprofilen beskrives også, hvornår personalet må være alene med den pågældende borger, og i hvilke situationer borgeren må forlade bostedet. Ligeledes beskrives, hvilke sikkerhedsforanstaltninger (fx overfaldsalarm, mobiltelefon) der anvendes i forskellige situationer (i boligen, på matriklen i øvrigt, under transport og ledsagelse osv.), og hvordan de anvendes.

Personalet beskriver også, hvordan arbejdet bedst tilrettelægges (minimere alenearbejde, mulighed for at kontakte kolleger m.m.), hvordan de sikrer størst mulig sikkerhed i forhold til omgivelserne (fx undgå genstande, der kan anvendes til at forårsage skade), og hvor der er mulige flugtveje og sikre områder.

Personalet kan til enhver tid tilkalde en kollega ved brug af overfaldsalarm eller mobiltelefon. Behov og anvendelse beskrives også i forhold til den enkelte borger i forbindelse med risikovurdering.

Dokumentation

Risikoprofiler og daglige registreringer dokumenteres p.t. på papirskemaer. Fremover skal registreringen ske elektronisk i Bosted (socialfagligt IT-system til dokumentation mv.). Papirskemaerne opbevares i en mappe på personalekontoret. Mundtlig overlevering sker ved hvert overlap tre gange dagligt.

I øvrigt bruges dokumentation og registrerings-skema i forhold til borgerens individuelle plan og evaluering på team- og personalemøder.

Personalet registrerer løbende vold, trusler og krænkelse. Disse gennemgås på personalemøder en gang i kvartalet. Her evalueres også risikoprofilerne. Hvis der sker alvorlige hændelser tages det op på personalemøde og på møde i arbejdsmiljøgruppen.

Samarbejde med borgerne

Borgernes kognitive funktionsniveau gør, at det i langt de fleste tilfælde ikke er muligt at samarbejde med dem om risikovurderingen. I de tilfælde, hvor en borger kan inddrages, sker det ved interview, samtale, rollespil eller andet, alt efter hvad der giver bedst mening. Her forsøger personalet at få input til, hvordan de bedst hjælper borgeren tilbage til 'grøn zone'.

Erfaringer

Handicapcentret har testet rød/gul/grøn-modellen gennem ca. et år. Modellen er implementeret efter en grundig proces, hvor både ledelse og medarbejdere har været inddraget.

Det er hurtigt blevet hverdag at bruge risikoprofilerne. Det er ikke nyt for centret at have opmærksomhed på risikovurdering, men med rød/gul/grøn-modellen er det blevet mere konkret. Risikovurderingen er i højere grad end tidligere et pædagogisk redskab. Hvor personalet tidligere handlede i selve situationen, har man nu en fælles strategi, som er beskrevet.

FAKTA

Handicapcenter Sydøstfyn

Handicapcenter Sydøstfyn tilbyder bo-, aktivitets- og samværstilbud for voksne med udviklingshæmning og andre fysiske og psykiske handicap (Servicelovens §§ 104, 107 og 108). Centret råder over fire botilbud med hver sine specialer samt to dagtilbud. Centret har i alt 88 botilbudspladser og 58 dagtilbudspladser. Der er ca. 220 ansatte.

www.handicapcentersydoestfyn.regionsyddanmark.dk/

Risikoprofil – Handicapcenter Sydøstfyn

Risikovurdering for: borger O			
	Beskrivelse af borgerens adfærd	Beskrivelse af personalets adfærd	Handlinger, der kan hjælpe borgeren tilbage til 'grøn'
	<p>Er rolig og sidder gerne i sin stol i køkkenet, eller bevæger sig roligt mellem sit værelse og køkkenet.</p> <p>Kikker i blade, nulrer med sit billede og/eller sin duplodels. Smiler og kan i særlige situationer give et kram. Har et roligt og afslappet udtryk i ansigtet.</p> <p>Vil gerne hjælpe med praktiske opgaver. Kan udskyde sine behov og accepterer at skulle vente.</p>	<p>Hold fast i O's struktur og kendte mønstre. Vær rolig, men tydelig i kommunikation, om hvad der skal ske og hvornår.</p> <p>Undgå for meget 'smalltalk'. Anvend de '10 bud' som beskrevet i Bosted. Vær anerkendende og undgå at bruge 'nej'. Fx kan man, hvis O peger på kaffekanden, sige: "Ja, du skal nok få din kaffe, lige om lidt".</p> <p>Inddrag O i praktiske opgaver (som beskrevet i dagsplanen) og ros ham for indsatsen. Begræns antallet af blade og billeder til højst to.</p> <p>Undgå at smide ting (shampooflasker dåser, toiletruller) ud, når O ser det. Han vil ofte forsøge at samle det op igen.</p> <p>Når man arbejder med O, skal man bære overfaldsalarm.</p>	
	<p>Bliver mere anstrengt i ansigtet. Begynder at stirre vedholdende på én. Bliver mere urolig i sin færden. Gnider hænderne og slår den ene knytnæve ind i den anden hånd. Får en knurrende lyd og ryster på hovedet, hvis man taler til ham.</p> <p>Vil gerne være på sit værelse, tager mange billeder og blade frem.</p> <p>O's mani med at samle ting sammen og fra skraldespanden tager til.</p>	<p>Undgå modstand. Hold afstand og vær opmærksom på placering i forhold til døren (flugtvej).</p> <p>Prøv med kvalificerede bud at finde ud af, om O evt. har et særligt ønske/behov, han vil have opfyldt. Udvis ro og vær afslappet, fasthold så vidt muligt strukturen (også i forhold til andre borgere).</p> <p>Afled O's opmærksomhed med praktiske opgaver.</p>	<p>Hvis der er noget i den almindelige struktur, O ikke ønsker, så undlad det og gå videre med den øvrige faste struktur. Vær mere føjelig over for O's krav. Hvis O vil spise, så sig: "Ja du får mad, hvis du sætter dig der."</p> <p>Af praktiske opgaver kan man foreslå at gå ud med skraldespanden eller tørre kaffebordet i køkkenet af.</p> <p>Overvej og vurder muligheden for at give PN (medicin). O vil gerne tage sin medicin.</p>
	<p>Kan blive korporlig og udadreagerende. Slår til ting, kaster sin krop imod væggen.</p> <p>Går efter personalet. Slår med knytnæve, nikker skaller.</p>	<p>Sørg for ikke at være alene med O.</p> <p>Undgå enhver form for fysisk kontakt.</p> <p>Undgå at presse O.</p> <p>Lad være med at følge efter ham, hvis han går.</p>	<p>Brug PN (medicin). Prøv at aflede O's opmærksomhed til noget andet.</p> <p>Lad ham rase ud på ting. Det er ikke tidspunktet at irettesætte.</p> <p>Vær føjelig og opfyld O's ønsker.</p> <p>Forsøg at udvise ro og bevar strukturen og kendte mønstre for de øvrige borgere.</p>

